

NAZIEMNA MISJA SEKTORA KOSMICZNEGO. BUDOWA KADR I ROZWÓJ ŚWIADOMOŚCI [ANALIZA]

Przemysł kosmiczny zyskuje poczesne miejsce w funkcjonowaniu krajowej administracji i firm prywatnych oraz coraz szerzej wkrada się w codzienne życie milionów przedstawicieli polskiego społeczeństwa. Jest to przy tym jeszcze niewielki, ale istotny element tworzenia w Polsce innowacyjnej gospodarki, opartej na wiedzy. Jednak dla większego zrozumienia i szerszej społecznej akceptacji podejmowania inwestycji w tę gałąź przemysłu, konieczna jest przemyślana i kompleksowa edukacja, za którą przynajmniej część odpowiedzialności powinny przyjąć we własnym interesie przedsiębiorstwa. Przykładem takich działań edukacyjnych jest Raport Oddziaływania Społecznego przygotowany przez SENER Polska.

Technologie kosmiczne i korzyści z przetwarzania danych satelitarnych są dziś jednym z wyznaczników, a zarazem filarów nowoczesnej cywilizacji. Polska przystąpiła do tego kosmicznego wyścigu dość późno. Za datę graniczną można uznać rok 2012, kiedy to Rzeczpospolita stała się członkiem Europejskiej Agencji Kosmicznej.

Szereg krajowych firm zaczęło wówczas regularnie realizować kontrakty dla ESA, rozbudowując przy tym swoje zaplecze, kadry i zasób wiedzy. Zrzeszający najbardziej prężne polskie firmy Związek Pracodawców Sektora Kosmicznego liczy już obecnie kilkadziesiąt podmiotów. Przedsiębiorstwa znad Wisły zyskały w tym okresie szereg specjalizacji – choćby w dziedzinach takich jak analiza zdjęć satelitarnych czy robotyka.

W stronę optymalnego rozwoju

Goszczący w Warszawie w listopadzie 2017 r. szef ESA, Jan Woerner, przekonywał w swoim przemówieniu, że Polska uczestniczy światowych przemianach, których oznaką jest postępująca komercjalizacja eksploracji przestrzeni kosmicznej. Podkreślał także, że 1 euro zainwestowane w sektor kosmiczny przynosi przeciętnie 6 euro zwrotu.

Wobec powyższego nie budzi wątpliwości fakt, że warto inwestować w przemysł kosmiczny. Tego rodzaju inwestycje zwiększają nasze bezpieczeństwo i komfort codziennego życia. Rozwój tej innowacyjnej gałęzi gospodarki jest zgodny z duchem firmowanej przez premiera Mateusza Morawieckiego Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju.

Należy przy tym podkreślić, że w Europejskiej Agencji Kosmicznej obowiązuje tzw. zasada zwrotu geograficznego. Dzięki niej firmy z każdego kraju członkowskiego otrzymują od Agencji zamówienia, których łączna wartość mniej więcej odpowiada kwocie uiszczanej przed dane państwo do wspólnego budżetu ESA. Ten mechanizm sprawia, że pieniądze wracają do kraju, który je wyłożył, jednocześnie stymulując rozwój tamtejszego przemysłu i budowę kompetencji.

Inżynierowie kosmiczni wykuwają społeczeństwo informacyjne

Należąca do międzynarodowej grupy SENER spółka SENER Polska rozpoczęła działalność w sektorze kosmicznym w tym samym 2012 roku, gdy nasz kraj przystąpił do ESA. Na początku 2018 roku firma zdecydowała się jako pierwszy podmiot z tego sektora szeroko podzielić się informacjami na temat oddziaływania społecznego prowadzonej przez siebie działalności i opublikowała dokument podsumowujący aktywności w 2017 roku. Do przygotowania tego rodzaju dokumentów zobligowane są spółki akcyjne występujące na Giełdzie Papierów Wartościowych. SENER Polska, który nie jest reprezentowany na warszawskim parkiecie, nie miał takiego obowiązku. Jednak zarządzający zdecydowali, że będzie to przydatne narzędzie do pokazania opinii publicznej korzyści, jakie niesie za sobą finansowe wspieranie rozbudowy polskiego przemysłu kosmicznego.

Raport pokazuje, że dla SENERA społeczna odpowiedzialność biznesu jest kwestią bardzo istotną.

Spółeczna odpowiedzialność biznesu oznacza dla nas aktywną działalność na rzecz rozwoju sektora kosmicznego i propagowania wiedzy na jego temat. Staramy się przybliżyć go szerszej publiczności i pokazywać naukowe oraz ekonomiczne korzyści wynikające z eksploracji przestrzeni kosmicznej.

dr Aleksandra Bukała, dyrektor generalna SENER Polska

Firma wspiera kształcenie studentów kierunków technicznych. W marcu i kwietniu kierownicy projektów poprowadzili cykl warsztatów dla studentów aspirujących do pracy w przemyśle kosmicznym, w trakcie których przybliżali młodym inżynierom specyfikę tej branży, doradzali od czego zacząć swoją karierę i dzielili się swoimi doświadczeniami w pracy przy projektach ESA. Łącznie w czterech spotkaniach na Akademii Górniczo-Hutniczej, Politechnice Warszawskiej, Politechnice Śląskiej i Politechnice Rzeszowskiej wzięło udział 200 studentów.

Michał Sz wajewski z SENER Polska na spotkaniu ze studentami PW. Fot. SENER Polska

Jednocześnie w SENER Polska nieustannie pojawiają się studenci, którzy pracują tam w ramach staży. Jak do tej pory wszyscy zdecydowali się na napisanie prac magisterskich dotyczących projektów realizowanych przez przedsiębiorstwo. Wielu z nich znajduje także potem zatrudnienie w firmie, zwiększając rezerwar kadr dla stale rosnącego polskiego sektora kosmicznego.

Niektórzy z tych adeptów dostali się do prestiżowego programu Young Graduate Trainees pod egidą Europejskiej Agencji Kosmicznej. SENER angażuje się również intensywnie w programy stażowe realizowane wspólnie z ZPSK i Agencją Rozwoju Przemysłu pod hasłem „Rozwój kadr sektora kosmicznego”.

Fot. SENER Polska

Budowa kadr dla potrzeb sektora kosmicznego jest wymieniona jako jeden z celów szczegółowych Polskiej Strategii Kosmicznej, przewidziany do realizacji do roku 2030. Stąd firma inwestuje nie tylko w tych, którzy dopiero wchodzą na rynek, ale także w swoich wieloletnich i doświadczonych pracowników. Dość powiedzieć, że wszyscy zatrudnieni biorą udział w wewnętrznym programie szkoleniowym, a 1/5 pracowników sekcji aerokosmicznej korzysta z form finansowania swoich studiów przez pracodawcę.

Współpraca i rozwój

Jak można dowiedzieć się z raportu, w SENER Polska działa program nieustannego zwiększania kompetencji ludzi i przedsiębiorstwa. W minionym roku ponad 60% zysku netto firmy zostało przeznaczone na inwestycje. Firma polega też na współpracy, która w całym globalnym przemyśle kosmicznym jest niezwykle istotna ze względu na złożoność realizowanych zadań. Chodzi przy tym nie tylko o współpracę na arenie międzynarodowej, lecz również o aktywną kooperację z polskimi partnerami, co w efekcie pozytywnie wpływa na krajową gospodarkę.

Obecnie wśród polskich dostawców SENERa można wskazać łącznie około 50 podmiotów: firm produkcyjnych oraz projektowych i instytutów badawczych. Średnia wartość projektu, jaką przedsiębiorstwo dzieli się ze swoimi partnerami opiewa na 45%. SENER oferuje przy tym swoim kooperantom wprowadzenie w zasady funkcjonowania sektora kosmicznego oraz wiedzę o zasadach współpracy z ESA. Za przykład może posłużyć zaangażowanie SENERa w projekt Euclid MGSE. Jego całkowita wartość to 6,23 mln PLN, z czego aż za 3,2 mln PLN zakupiono produkty i usługi od polskich dostawców.

Dla większości naszych partnerów pierwsze wspólnie realizowane projekty były również ich pierwszym kontaktem z przemysłem kosmicznym. Te firmy, które już miały takie doświadczenie przyznają z

kolei, że współpraca przy projektach dla ESA pozwoliła im podnieść jakość produkcji, rozwinąć kompetencje i dzięki temu rozszerzyć samodzielną działalność w tym sektorze.

dr Aleksandra Bukała, dyrektor generalna SENER Polska.

Mówiąc o współpracy należy też podkreślić rangę tejże współpracy z administracją publiczną. Przychylność i aktywne wsparcie rządu dla przemysłu kosmicznego jest szczególnie ważne w krajach takich jak Polska, gdzie sektor ten dopiero wchodzi w fazę bardzo dynamicznego rozwoju. Można jednocześnie powiedzieć, że w pewnych sprawach polityka firmy SENER odciąża administrację w wykonywaniu niektórych istotnych zadań.

SENER Polska jest przedsiębiorstwem gotowym do budowy krajowego sektora kosmicznego. Sprzyja temu dobre rozpoznanie interesariuszy działań firmy, do których zalicza się nie tylko wskazana administracja czy biznes, ale także instytucje naukowe, media, społeczeństwo, czy wreszcie sami pracownicy spółki.

Jednak budowa rzeczywiście liczącego się, dużego przemysłu kosmicznego wiąże się nieuchronnie z przekraczaniem państwowych granic. W Europie jednym z ważnych środków do tego jest realizowanie zamówień na rzecz ESA. Potem można myśleć o działaniu nawet w skali globalnej.

SENER Polska posiada zaplecze i kompetencje by pełnić funkcję hubu pomiędzy polskim sektorem kosmicznym a światem zewnętrznym. Ze swoim solidnym osadzeniem w międzynarodowej grupie oraz licznymi kontaktami międzynarodowymi firma może w istotnym stopniu przyczynić się do ekspansji tej części krajowego przemysłu wysokich technologii.